

การอภิปรายผลการวิจัย

บทนี้จะกล่าวถึงสาระสำคัญของสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ รายละเอียดดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดยะลา มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ประการ ดังนี้

1.1 เพื่อศึกษาระดับปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา ใน 7 ด้าน คือ

1.1.1 ด้านเนื้อหา

1.1.2 ด้านการเตรียมการสอน

1.1.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.1.4 ด้านการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน

1.1.5 ด้านสื่อการเรียนการสอน

1.1.6 ด้านการวัดผลประเมินผล

1.1.7 ด้านการสอนซ่อมเสริม

1.2 เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา ที่มีความแตกต่างกันในด้านประสิทธิภาพการสอนภาษาไทย ด้านสาขาวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา และด้านการอบรมการสอนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา

1.3 เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการสอนภาษาไทยตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2. สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดยะลา มีสมมติฐานดังนี้

2.1 ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสบการณ์การสอนภาษาไทยต่างกัน มีปัญหาการสอนภาษาไทยด้านเนื้อหา ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการสอนซ่อมเสริมแตกต่างกัน

2.2 ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเอกต่างกัน มีปัญหาการสอนภาษาไทยด้านเนื้อหา ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการสอนซ่อมเสริมแตกต่างกัน

2.3 ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผ่านและไม่ผ่านการอบรมการสอนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา มีปัญหาการสอนภาษาไทยด้านเนื้อหา ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการสอนซ่อมเสริมแตกต่างกัน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2539 จำนวน 158 คน ซึ่งได้มาด้วยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุตรของยามาเน่ (Taro Yamane) แล้วจึงแบ่งชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ตามขนาดกลุ่มโรงเรียนและขนาดโรงเรียน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการสอนภาษาไทยตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 มาตรา และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Form)

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แนบแบบสอบถามไปส่งและรับคืนจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 158 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 สามารถนำมาทำการวิเคราะห์ได้ทั้งหมด

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรม SPSS/PC+

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการศึกษาระดับปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดยะลา สรุปผลได้ดังนี้

4.1.1 ปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.49$) ส่วนด้านอื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

4.1.2 ปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้านเนื้อหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

4.1.3 ปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้านการเตรียมการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

4.1.4 ปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การใช้เทคนิควิธีในการพัฒนาให้นักเรียนเกิดทักษะการเขียนเรื่อง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) ในขณะที่การทบทวนเนื้อหาเดิมก่อนสอนเนื้อหาใหม่และการจัดกิจกรรมเข้าสู่บทเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$ และ 2.44) ตามลำดับ

4.1.5 ปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้านการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.49$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การจัดห้องเรียนให้สะอาดเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดตกแต่งและดูแลรักษาห้องเรียนและการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้สนุกสนานมีชีวิตชีวา มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.22, 2.24$ และ 2.44) ตามลำดับ นอกนั้นมีปัญหา

ในระดับปานกลางทั้งหมด

4.1.6 ปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้านสื่อการเรียน การสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหา ระดับปานกลางทั้งหมด

4.1.7 ปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้านการวัดผล ประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มี ปัญหาในระดับปานกลางทั้งหมด

4.1.8 ปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้านการสอนซ่อมเสริม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การสอนซ่อมเสริม โดยใช้เวลาว่างในวันหยุดราชการมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาอยู่ ในระดับปานกลางทั้งหมด

4.2 ผลการศึกษการเปรียบเทียบระดับปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา ที่มีประสบการณ์การสอนภาษาไทยต่างกัน ตามสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่า มีปัญหาการสอนภาษาไทยใน 7 ด้าน ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่ แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

4.3 ผลการศึกษการเปรียบเทียบระดับปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา ที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเอกต่างกัน ตามสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า มีปัญหาการสอนภาษาไทยใน 7 ด้าน ทั้งโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

4.4 ผลการศึกษการเปรียบเทียบระดับปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา ที่ผ่านและไม่ผ่านการอบรมการสอน ภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาตามสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า มีปัญหาการสอนภาษาไทยใน 7 ด้าน ทั้งโดย รวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

4.5 ผลการประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะในการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา สรุปได้ดังนี้

4.5.1 ปัญหาการสอนภาษาไทยด้านเนื้อหา ได้แก่ เนื้อหาบางบทเรียนยากและ มากเกินไป เนื้อหาไม่เหมาะสมกับท้องถิ่นและไม่สามารถกำหนดเนื้อหาย่อยให้เหมาะกับท้องถิ่นได้

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ควรมีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น รวมทั้งลดเนื้อหาที่
น้อยลงและควรบูรณาการเนื้อหาทั้ง 4 ทักษะในคู่มือครู

4.5.2 ปัญหาการสอนภาษาไทยด้านการเตรียมการสอน ได้แก่ ครูไม่สามารถเตรียม
การสอนได้อย่างต่อเนื่อง เพราะต้องสอนทุกวิชา ไม่มีกำหนดการสอนที่เป็นแนวทางการทำแผน
การสอน นอกจากนี้ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเขียนสาระสำคัญและจุดประสงค์ทางการ

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ควรจัดทำกำหนดการสอนและแผนการสอนในระดับ
อำเภอ ควรให้ผู้บริหารโรงเรียนตรวจแผนการสอนอย่างจริงจัง ควรให้ครูสอนเป็นรายวิชาเพื่อมี
เวลาในการทำแผนการสอนและควรจัดอบรมการทำแผนการสอนแก่ครูทุกคน

4.5.3 ปัญหาการสอนภาษาไทยด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ ครูไม่
สามารถจัดกิจกรรมได้ครบทุกขั้นตอนตามแผนการสอน ครูไม่มีทักษะในการสอนโดยเฉพาะกิจกรรม
การเขียนเรื่อง การคิดวิเคราะห์ที่วิจารณ์และการพูด นอกจากนี้แก่นักเรียนยังขาดทักษะพื้นฐานด้าน
การฟัง การพูด ไม่กล้าแสดงออก ตลอดทั้งนักเรียนมีมากเกินไปไม่สะดวกในการจัดกิจกรรม

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ควรให้ครูผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเอก
ภาษาไทยเป็นผู้สอนวิชาภาษาไทย ควรเพิ่มอัตราเวลาเรียนในกลุ่มทักษะภาษาไทย ควรจัดอบรม
เทคนิคการสอนภาษาไทยให้แก่ครูและควรลดเกณฑ์จำนวนนักเรียน/ห้องให้น้อยลง

4.5.4 ปัญหาการสอนภาษาไทยด้านการสร้างบรรยากาศชั้นเรียน ได้แก่ นักเรียน
มากไม่เหมาะกับขนาดห้องเรียน งบประมาณไม่เพียงพอในการจัดซื้อวัสดุ ผู้บริหารโรงเรียนไม่
ส่งเสริมการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนและนักเรียนมีปัญหาจากที่บ้าน เช่น พ่อแม่หย่าร้าง

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควร
จัดสรรงบประมาณสร้างอาคารเรียนเพิ่มเติมและลดเกณฑ์จำนวนนักเรียน/ห้องให้น้อยลง ควรมี
โครงการประกวดการจัดบรรยากาศชั้นเรียน ครูควรศึกษาพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคลและ
ควรมีห้องเรียนภาษาไทยโดยเฉพาะ

4.5.5 ปัญหาการสอนภาษาไทยด้านสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ สื่อประเภทศึกษามี
ไม่เพียงพอ ครูไม่มีเวลาผลิตสื่อรวมทั้งขาดงบประมาณจัดซื้อวัสดุผลิตสื่อ นอกจากนี้สื่อที่ได้รับไม่
ตรงกับเนื้อหา/จุดประสงค์และไม่ทันสมัย

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรจัดสรรงบประมาณและสื่อที่ทันสมัยให้มากขึ้น รวมทั้งจัดอบรมการผลิตสื่อและการใช้สื่อให้แก่ ครูผู้สอน

4.5.6 ปัญหาการสอนภาษาไทยด้านการวัดผลและประเมินผล ได้แก่ ครูไม่สามารถ วัดผลได้ครอบคลุมทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง พูด อ่าน เขียน จุดประสงค์ใน ป.02 กว้างเกินไป อีกประการหนึ่ง คือ ครูไม่มีทักษะในการวัดผลและการสร้างเครื่องมือวัดผล

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ศึกษาในเทศกึ่งจังหวัดและอำเภอ ควรร่วมกับครูวิชาการ และครูผู้สอนจัดทำข้อสอบมาตรฐาน ควรกำหนดจุดประสงค์ใน ป.02 ให้ชัดเจน ควรวัดผลและ ประเมินผล เฉพาะจุดประสงค์ที่สำคัญ ประการสุดท้ายควรวัดผลและประเมินผลจากผลงานและการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนด้วย

4.5.7 ปัญหาการสอนภาษาไทยด้านการสอนซ่อมเสริม ได้แก่ ครูไม่มีเวลาในการ สอนซ่อมเสริม สื่อการสอนซ่อมเสริมมีน้อย และนักเรียนมีข้อบกพร่องแตกต่างกัน ทำให้ยากต่อ การจัดกิจกรรม

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ควรลดชั่วโมงสอนของครูให้น้อยลงเพื่อมีเวลาในการ สอนซ่อมเสริม ควรมีสื่อ/เอกสารการสอนซ่อมเสริมที่ใช้เทคนิควิธีการใหม่ ๆ ควรมีแบบทดสอบ ความรู้พื้นฐานของนักเรียน ตลอดทั้งผู้บริหารโรงเรียนควรควบคุมและติดตามผลอย่างจริงจัง

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน ตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา 7 ด้าน คือ ด้าน เนื้อหา ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการสร้างบรรยากาศ ในชั้นเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมิน และด้านการสอนซ่อมเสริม

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการสอนภาษาไทยตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) มีลักษณะที่แตกต่างไปจากเดิมบ้าง เช่น กระบวนการเรียนการสอน เนื้อหา วัตถุประสงค์ และเนื้อหา แต่ก็เปิดโอกาสให้ครูปรับปรุง เปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม ประกอบกับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 43.67) มีประสบการณ์การสอนภาษาไทยมากกว่า 10 ปี และบางส่วนก็เคยผ่านการอบรมการสอนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษามาแล้ว นอกจากนี้กรมวิชาการได้จัดทำคู่มือครูสำหรับใช้ควบคู่กับหนังสือเรียน ภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษา เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ครู ซึ่งมี รายละเอียดทุกขั้นตอน ดังนั้นครูที่มีประสบการณ์การสอนภาษาไทยอยู่แล้ว สามารถศึกษาและ เรียนรู้เองได้ไม่ยากนัก ด้วยสาเหตุดังกล่าวน่าจะมีส่วนสำคัญที่ส่งผลให้ครูมีปัญหาการสอนโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจันทิรา เสืออราม (2537 : 79) เรื่อง ปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสงขลาพบว่า ครูมีปัญหาการสอน อยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับผลการวิจัยของศรีสมร สอนจรรยา (2525 : บทคัดย่อ) เรื่องปัญหาการสอนภาษาไทยหลักสูตรพุทธศักราช 2521 ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอ ศรีสีขันดาลย์ จังหวัดสุโขทัย พบว่าครูมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังสอดคล้อง กับผลการวิจัยของกิ่งแก้ว ไทยธรรม (2535 : 59-63) ที่ศึกษาปัญหาการสอนภาษาไทยตาม หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในรังเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าครูมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาปัญหาการสอนภาษาไทยเป็นรายด้านและรายชื่อปรากฏผลดังนี้

ปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดยะลา ในด้านเนื้อหาทั้งโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรภาษาไทยชั้นประถมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533 กำหนดเนื้อหาใน 4 ทักษะ คือ ทักษะ การฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียนไว้ในคำอธิบายรายวิชาอย่างกว้าง ๆ ครูผู้สอนจะต้องวิเคราะห์รายละเอียดของเนื้อหาแต่ละทักษะ แต่ละเรื่องเพื่อนำมาวางแผนการสอน เอง ดังนั้นครูผู้สอนต้องพิจารณาเนื้อหาบางส่วนที่เห็นว่ายากเกินไปหรือไม่เหมาะสมมาปรับปรุงให้ เหมาะสมและสอดคล้องกับตัวนักเรียนและสภาพท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 55) ที่กล่าวว่า หลักสูตรประถมศึกษา

พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มีลักษณะกว้างและไม่อาจประมวลรายละเอียดสาระความรู้ตามสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ตลอดจนสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นแต่ละแห่งได้ทั้งหมด จึงเปิดโอกาสให้ท้องถิ่น คือ โรงเรียน กลุ่มโรงเรียน จังหวัด เขตการศึกษา กรมเจ้าสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมเนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น กาลสมัย เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้เรียนมีความรู้ ประสบการณ์ที่จะนำไปพัฒนาตนเอง ครอบครัวยุ และสังคม ตลอดจนส่งเสริมความถนัด ความสามารถพิเศษ และความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และท้องถิ่น จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ครูผู้สอนมีปัญหาในด้านเนื้อหาอยู่ในระดับปานกลาง

ในด้านการเตรียมการสอนพบว่า โดยรวมและรายชื่อยังมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน เนื่องจากต้องสอนทุกวิชาและมีภารกิจอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น โครงการอาหารกลางวัน โครงการอนามัยโรงเรียน งานแนะแนว เป็นเจ้าหน้าที่การเงินของโรงเรียน เป็นต้น นอกจากนี้ครูยังขาดทักษะในการเตรียมการสอน และเขียนแผนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจันทรา เลื่อนราม (2537 : 50) ศึกษาเรื่องปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสงขลาพบว่า ครูมีปัญหาด้านการเตรียมการสอนอยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับผลการวิจัยของปวงจรีย์ ห่องฮุย (2539 : 162) ซึ่งศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการณ์พิเศษของศึกษานิเทศก์อำเภอ กับพฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์ของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่าครูมีพฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์ด้านการเตรียมการสอนอยู่ในระดับปานกลางและมีปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุดในการเตรียมการสอน คือ การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละแผนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ต่างๆ เนื้อหา ความสามารถของนักเรียน และสภาพแวดล้อม ซึ่งอาจเป็นเพราะครูไม่ได้ศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง จึงไม่สามารถวิเคราะห์ส่วนต่างๆ ของหลักสูตรมาบูรณาการได้อย่างกลมกลืนเหมาะสม ซึ่งสังด์ อุทรานันท์ (2528 : 263) ได้กล่าวว่า ก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ ควรจะได้มีการให้ความรู้หรือชี้แจงให้ผู้ที่จะใช้หลักสูตรมีความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรที่ได้จัดทำขึ้น

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การใช้เทคนิควิธีการในการพัฒนาให้นักเรียนเกิดทักษะการเขียนเรื่อง

มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูขาดทักษะและเทคนิควิธีการในการสอนการเขียน จึงไม่เน้นทักษะการเขียน แต่จะไปเน้นในการสอนทักษะอื่นมาก คือ ทักษะการฟัง การพูด และการอ่าน อีกประการหนึ่งนักเรียนส่วนใหญ่มักมีปัญหาทางด้านภาษา เพราะใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง และใช้ภาษามลายูท้องถิ่นเป็นภาษาในชีวิตประจำวัน จึงขาดความพร้อมและทักษะในการเขียนเรื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจันทิรา เลื่อนราม (2537 : 81) ศึกษาเรื่องปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสงขลาพบว่า ครูมีปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากในเรื่องการใช้เทคนิควิธีพัฒนาให้นักเรียนเกิดทักษะการเขียนเรื่องจากจินตนาการ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของศรีสมร สอนจรรยา (2525 : อ้างถึงในจันทิรา เลื่อนราม 2537 : 81) ซึ่งศึกษาเรื่องปัญหาการสอนภาษาไทยหลักสูตรพุทธศักราช 2521 ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอศรีสีขันาลัย จังหวัดสุราษฎร์ พบว่าครูประสบปัญหามากในการสอนภาษาไทยด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรม

ด้านการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนพบว่า ครูมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยส่วนใหญ่ต้องสอนประจำชั้นซึ่งรับผิดชอบห้องเรียนที่สอนเป็นการเฉพาะ รวมทั้งครูผู้สอนมีความเข้าใจในความสำคัญของการสร้างบรรยากาศชั้นเรียน ว่าเป็นสิ่งสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูจะต้องคำนึงถึง ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของสุกรี เตชะเอนก (2532 : 53) ว่า การจัดบรรยากาศชั้นเรียนมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์มาก เพราะบรรยากาศชั้นเรียนสามารถกระตุ้นให้นักเรียนสนใจหรือเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนได้ นอกจากนี้ฮวด บุญประเสริฐ (2530 : 29) ได้กล่าวไว้ว่า การควบคุมชั้นเรียนและการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งอันหลาย ๆ องค์ประกอบที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ถ้าครูสามารถควบคุมและสร้างบรรยากาศชั้นเรียนได้ ก็จะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ แต่ถ้าครูไม่สามารถควบคุมชั้นและสร้างบรรยากาศชั้นเรียนได้ ห้องเรียนก็必将มีความสับสน ยุ่งเหยิง การเรียนการสอนก็จะไม่เกิดประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาปัญหาด้านการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและให้ความช่วยเหลือตามความจำเป็น การใช้คำพูด ทำทางเป็นการเสริมกำลังใจผู้เรียนได้เหมาะสมกับกรณี การสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนอยากมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้วิธีประชาธิปไตยในการปกครองนักเรียน การจัดแต่งห้องเรียนด้วยผลงานของนักเรียนในกลุ่มทักษะภาษาไทย การจัด

มมภาษาไทยเพื่อการศึกษาค้นคว้าของนักเรียนไว้ส่วนใดส่วนหนึ่งของห้องเรียนและจัดโต๊ะ เก้าอี้ นักเรียนให้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมของกิจกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครุชชาติ ทักษะในการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ไม่มีเวลาเพียงพอ ห้องเรียนคับแคบ เนื่องจากอาคารเรียนไม่เพียงพอ ต้องแบ่งห้องเรียนเป็นห้องพิเศษอื่น ๆ ด้วย เช่น ห้องพักครู ห้องสมุด ห้องสหกรณ์ ห้องแนะแนว ห้องพยาบาล และห้องทำพิธีทางศาสนา รวมทั้งขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และผู้บริหารไม่ให้ความสนใจ ดังเห็นได้จากการตอบแบบสอบถาม ซึ่งครูผู้สอนตอบว่า นักเรียนมีจำนวนมากไม่เหมาะกับขนาดห้องเรียน งบประมาณไม่เพียงพอในการจัดซื้อวัสดุ และผู้บริหารโรงเรียนไม่ส่งเสริมการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุภีรี เตชะเอนก (2532 : 170-171) ศึกษาเรื่องสภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 พบว่าในการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนสิ่งที่ครูปฏิบัติ น้อยที่สุด คือ การตกแต่งห้องเรียนด้วยผลงานของนักเรียนและการจัดมุมคณิตศาสตร์ไว้ส่วนใดส่วนหนึ่งของห้องเรียน เช่นเดียวกับผลการวิจัยของโรวิท ลือกิจนา (2538 : 201) ซึ่งศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพัทลุง พบว่าโรงเรียนประถมศึกษาขาดแคลนสื่อ-อุปกรณ์ตกแต่งห้องเรียน ทั้งนี้เพราะโรงเรียนมีงบประมาณค่าช่วยเหลือ เป็นค่าส่งเสริมหรือพัฒนาการเรียนการสอนค่อนข้างน้อย หรืออาจเนื่องจากครูไม่มีเวลาในการตกแต่งมุมคณิตศาสตร์ เพราะนอกจากทำหน้าที่ในการสอนแล้ว ครูผู้สอนต้องรับผิดชอบงานอื่น ๆ หลายอย่างในเวลาเดียวกัน จากสาเหตุดังกล่าวจึงทำให้ครูมี ปัญหาด้านการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนในเรื่องการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและให้ความช่วยเหลือตามความจำเป็น การใช้คำพูดท่าทางเป็นการเสริมกำลังใจผู้เรียนได้เหมาะสมกับกรณี การสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนอยากมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้วิธีประชาธิปไตย ในการปกครองนักเรียน การจัดตกแต่งห้องเรียนด้วยผลงานของนักเรียนในกลุ่มทักษะภาษาไทย การจัดมุมภาษาไทยเพื่อการศึกษาค้นคว้าของนักเรียนไว้ส่วนใดส่วนหนึ่งของห้องเรียนและการจัดโต๊ะ เก้าอี้ นักเรียนให้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมของกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนพบว่า ครูมีปัญหาการสอนโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขาดแคลนสื่อการสอนหรือมีสื่อแต่ไม่ทันสมัย ไม่ตรงกับเนื้อหาและกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจันทร์ธา เลื่อนราม (2537 : 58) ศึกษา

ปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสงขลาพบว่า ครูมีปัญหาด้านการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เช่นกันและสอดคล้องกับโกวิท สื่อภิญญา (2538 : 194) ที่ศึกษา เรื่องพฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุงและได้สรุปปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อว่า ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนยังขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนและเมื่อพิจารณาปัญหาด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นรายข้อพบว่าครูมีปัญหาการมีเวลาในการผลิตสื่อการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะว่าครูมีภาระกิจในหน้าที่มากทั้งในเรื่องการสอน ซึ่งต้องสอนประจำชั้นและต้องรับผิดชอบงานอื่น ๆ อีก จึงไม่มีเวลาในการผลิตสื่อ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจันทิรา เสือนราม (2537 : 81) ที่ศึกษาปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสงขลา พบว่าครูมีปัญหามากในเรื่องการมีเวลาในการผลิตสื่อการเรียนการสอนและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิ่งแก้ว ไทยธรรม (2536 : 61) ศึกษาเรื่องปัญหาการสอนภาษาไทยตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครพบว่า ครูมีปัญหามากที่สุดในด้านสื่อการเรียนการสอน คือ ครูไม่มีเวลาในการผลิตสื่อการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของนวลพรรณ จันทนาคร (2524 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร ในการสอนวิชาภาษาไทยตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 พบว่าครูมีปัญหาในการจัดหาและสร้างสื่อการเรียน ความไม่มีเวลาเพียงพอในการสร้างสื่อการเรียน สภาพการเก็บรักษาสื่อยังไม่เหมาะสมและโรงเรียนขาดงบประมาณด้านสื่อการเรียน จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ครูมีปัญหาการมีเวลาในการผลิตสื่อการเรียนการสอนมากกว่าเรื่องอื่น ๆ

ด้านการวัดผลประเมินผล โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระเบียบการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) พ.ศ.2533 ได้กำหนดให้ครูดำเนินการวัดผลประเมินผลในส่วนต่าง ๆ หลายด้าน เช่น ต้องมีการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างภาค บลายภาคเรียนให้ครอบคลุมทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และด้านกระบวนการ ต้องแจ้งให้นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้อีก วิธีการประเมิน เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ใน บ.02 ครูต้องจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลเอง ในขณะที่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่ต้องสอนประจำชั้นและมีงานอื่นที่รับผิดชอบดังที่ วิรัช วรรณรัตน์ (2538 : 10) กล่าวถึงปัญหาการวัดและประเมินผลของครูผู้สอนว่า กิจกรรม

การสอนของครูมีมาก ไม่มีเวลาสอนมาก สอนคนเดียวทั้งชั้น ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของยุพิน ศรีสุวรรณ (2537 : 198-201) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร พบว่าสภาพการใช้หลักสูตรประถมศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอนในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับผลการวิจัยของนนิตา อนันตพันธ์ (2539 : 98) ได้ศึกษาพฤติกรรมการวัดและประเมินผลกระบวนการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาในจังหวัดสงขลาพบว่า พฤติกรรมการวัดและประเมินผลกระบวนการเรียนการสอนของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของจันทิรา เลื่อนราม (2537 : 60) ศึกษาเรื่องปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสงขลา พบว่ามีปัญหาด้านการวัดผลประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของปรีดา สุวรรณดี (2537 : บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาเรื่องปัญหาการใช้แบบว่าด้วย การประเมินผลการเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา พบว่าครูมีปัญหาการใช้แบบว่าด้วยการประเมินผลการเรียนอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาการสร้างแบบทดสอบมาตรฐานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการสร้างแบบทดสอบมาตรฐาน เพราะการจัดทำแบบทดสอบมาตรฐานมีขั้นตอนมาก เช่น การวิเคราะห์จุดประสงค์ การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา การหาค่าความจำแนก การหาค่าความยากง่ายและการหาค่าความเชื่อมั่นของข้อทดสอบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจันทิรา เลื่อนราม (2537 : 82) ศึกษาเรื่องปัญหาการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสงขลา พบว่าครูมีปัญหาด้านการวัดผลประเมินผลเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบมาตรฐานมากที่สุดและสอดคล้องกับผลการวิจัยของประไพ วัฒนพงษ์ (2524 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าครูผู้สอนมีปัญหามากในเรื่องการสร้างเครื่องมือสำหรับการวัดผลและประเมินผลการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้กิ่งแก้ว ไทยธรรม (2535 : 63) ได้ศึกษาปัญหาการสอนภาษาไทยตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าครูขาดทักษะในการสร้างเครื่องมือวัดผลการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนให้ถูกต้อง สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ไม่สามารถ

สร้างแบบทดสอบได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน จากเหตุผลดังกล่าวจึงน่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ครูมี
ปัญหาการสร้างแบบทดสอบมาตรฐานมากกว่าเรื่องอื่น ๆ

ด้านการสอนซ่อมเสริม โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครู
ผู้สอนมีภารกิจหลายอย่างที่ต้องรับผิดชอบทั้งงานสอนและงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย จึงไม่มีเวลา
ในการสอนซ่อมเสริม อีกประการหนึ่งอาจเป็นเพราะครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจและไม่
ตระหนักถึงความสำคัญของการสอนซ่อมเสริม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุเทพ สันติวรานนท์
และพล แสงสว่าง (2533 : 80) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดการสอนซ่อมเสริมใน
โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าปัญหาในการสอน
ซ่อมเสริม คือ ครูประถมศึกษาไม่มีเวลาในการจัดการสอนซ่อมเสริมและสุเชาว์ อีววังโรส
(2537 : 49) ศึกษาผลการสอนซ่อมเสริมโดยใช้บทเรียนโปรแกรมที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าปัญหาในการสอนซ่อมเสริม คือ
ครูไม่มีเวลาเนื่องจากมีหน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอนมาก ซึ่งยุพิน พิพิธกุล (2524 : 2-6)
กล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาการเรียนการสอน คือ ภาระของครู จำนวนชั่วโมงสอนของครู
มากเกินไปและบางครั้งมีงานพิเศษอื่น ๆ อีก หรืออาจเนื่องจากครูผู้สอนขาดทักษะในการสอน
ซ่อมเสริม จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ครูผู้สอนมีปัญหาการสอนซ่อมเสริมอยู่ในระดับปานกลาง
และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การสอนซ่อมเสริมโดยใช้ช่วงเวลาวันหยุดราชการมีปัญหาอยู่
ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดยะลาส่วนใหญ่ตั้งอยู่ตามหมู่บ้านในชนบท แต่ครูผู้สอนพักอาศัยอยู่ในตัวเมือง ดังนั้นในวัน
หยุดราชการครูไม่กล้าไปทำการสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่โรงเรียน เพราะกลัวไม่มีความปลอดภัย

2. สมมติฐานข้อที่ 1 ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสบการณ์การสอนภาษาไทย
ต่างกัน มีปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ 7 ด้านแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดยะลาที่มีประสบการณ์
การสอนภาษาไทยต่างกันมีปัญหาการสอนไม่แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ
สมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันครูผู้สอนภาษาไทยส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาในระดับ
สูงขึ้นและครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยบางส่วนก็กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ทำให้ได้รับการ
พัฒนา มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง ซึ่งพระยา ทับสี

(2531 : 175) ได้กล่าวไว้ว่า ครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีโอกาสได้เรียนรู้ถึงความเปลี่ยนแปลงความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษา โดยเฉพาะทางด้านการเรียนการสอนและส่วนที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมการสอนชนิดต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดีขึ้น แม้ว่าครูผู้สอนเหล่านี้จะไม่ได้ศึกษาวิชาที่ตนถนัดก็ตามแต่ ก็ย่อมรู้จักแสวงหาค้นคว้าวิชาการใหม่ ๆ ทางการศึกษาได้ดีและกว้างขวางยิ่งขึ้น สามารถพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ จากสาเหตุดังกล่าวครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนภาษาไทยต่างกัน ก็มีโอกาสได้เรียนรู้และเข้าใจงานได้เท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจันทิรา เลื่อนราม (2537 : 85) ศึกษาปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสงขลา พบว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนภาษาไทยต่างกัน มีปัญหาการสอนภาษาไทยในด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันและวิเชียร เทียมเมือง (2520 : 150) ศึกษาปัญหาและความคิดเห็นของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการทดลองใช้หลักสูตรประโยคประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับร่างครั้งที่ 1 พ.ศ.2518) พบว่าประสบการณ์การสอนของครูมิได้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของชลลดา แสงวัฒน์ (2524 : บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มทักษะของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดโรงเรียนราษฎร์ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนภาษาไทยต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักสูตรกลุ่มทักษะไปใช้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของเฉลิมขวัญ สิงห์อินทร์ (2537 : 154) ได้ศึกษาปัญหาการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา พบว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนคณิตศาสตร์ต่างกัน มีปัญหาการสอนคณิตศาสตร์โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ในขณะที่เดียวกันเมลิ ทิพย์ดนตรี (2537 : 144) ได้ศึกษาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี พบว่าครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสบการณ์ในด้านหนังสือต่างกัน มีระดับการปฏิบัติและระดับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติการใช้หลักสูตรไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของดุสิต ลักนาศิริรัตน์ (2536 : 135) ที่ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีปัญหาต่อการนำหลักสูตรในด้านต่าง ๆ 6 ด้าน โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่การวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของประยงค์ ชูรักษ์ (2531 : 150) ซึ่งได้ศึกษาการ

ปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการ เป็น อาจารย์ต่ำกว่า 12 ปีกับประสบการณ์ตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

3. สมมติฐานข้อที่ 2 ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเอก ต่างกัน มีปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ 7 ด้านแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดยะลา ที่สำเร็จ การศึกษาสาขาวิชาเอกต่างกัน มีปัญหาในการสอนภาษาไทยแตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา ส่วนใหญ่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการ ในตำแหน่งครูผู้สอนที่ผ่านการสอบคัดเลือก โดยไม่ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครที่จบสาขาวิชาเอก เพียงแต่กำหนดคุณสมบัติที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งสาขาวิชาเอกใด ๆ ก็มีสิทธิสมัครสอบ คัดเลือกได้ ถึงแม้ว่าในระยะไม่กี่ปีที่ผ่านมาจะมีการระบุสาขาวิชาเอกของผู้สมัครสอบคัดเลือกก็ตาม แต่ในสภาพของโรงเรียนที่ขาดแคลนครูมีครูไม่ครบชั้น ไม่สามารถจัดครูเข้าสอนตามสาขาวิชาเอก ครูจึงอยู่ในภาวะที่ต้องปฏิบัติการสอนได้ทุกกลุ่มประสบการณ์และกลุ่มวิชา แม้ว่าจะไม่มีความถนัด ก็ตาม ประกอบกับสภาพพื้นที่จังหวัดยะลามีประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามใช้ภาษาไทยเป็น ภาษาที่สองและจะใช้ภาษามลายูท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน จึงเป็นสภาพที่ครูต้องประสบและเป็นปัญหา ของการปฏิบัติงานมาโดยตลอด โดยเฉพาะการสอนวิชาภาษาไทย ครูที่สำเร็จการศึกษาสาขา วิชาเอกภาษาไทยก็จะประสบกับปัญหาในระดับหนึ่ง แต่ครูที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเอกอื่นและ ต้องสอนวิชาภาษาไทยด้วยแล้ว ก็ยิ่งประสบปัญหามากกว่าครูที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเอก ภาษาไทย เพราะการสอนและการแก้ปัญหาจะต้องใช้ความรู้ความสามารถเฉพาะและประสบการณ์ ที่ศึกษามาโดยตรงซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของจันท์เพ็ญ เชื้อพานิช (2527 : 51) ที่กล่าวว่า ครูไม่ว่าสาขาใดนอกจากมีสมรรถภาพในสาขาวิชาที่สอนแล้ว ยังต้องมีสมรรถภาพที่จำเป็นเฉพาะ สาขาด้วย เช่นเดียวกับสุวิมล เขี้ยวแก้ว (2527 : 3) ได้กล่าวไว้ว่า ครูที่สอนวิชาเหมือนกันจะมีสมรรถภาพคล้ายกันและครูที่สอนวิชาต่างสาขากันจะมีสมรรถภาพบางประการไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ เพราะธรรมชาติและหลักการสอนแต่ละวิชาแตกต่างกัน นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ

(2534 : 19) ได้สรุปไว้ว่า ครูต้องมีสมรรถภาพด้านความรู้และสมรรถภาพด้านเทคนิควิธีเฉพาะเรื่อง โดยมีความรู้เฉพาะเนื้อหา มีเทคนิคเฉพาะกลุ่มประสบการณ์ มีเทคนิคเฉพาะวิชา หรือมีความรู้ความสามารถในการสอนเฉพาะเรื่องเฉพาะวิชา จากเหตุผลดังกล่าวจึงนำเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเอกภาษาไทยและสาขาวิชาเอกอื่น ๆ มีปัญหาการสอนแตกต่างกัน

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของสายสวาท สากรัต (2534 : 82) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร ซึ่งการวิจัยพบว่าครูที่จบสาขาวิชาเอกคณิตศาสตร์กับสาขาวิชาเอกอื่น ๆ มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนแตกต่างกันและสอดคล้องกับผลการวิจัยของเกื้อจิตต์ สุทธิธารชวี (25529 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาความรู้ทางคณิตศาสตร์ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่าครูที่เรียนวิชาเกี่ยวกับคณิตศาสตร์มีพื้นฐานความรู้คณิตศาสตร์สูงกว่าครูที่ไม่เรียนวิชาเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของเฉลิมขวัญ สิงอินทร์ (2537 : 152-153) ที่ศึกษาปัญหาการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา พบว่าครูที่สำเร็จสาขาวิชาเอกต่างกัน มีปัญหาการสอนคณิตศาสตร์โดยส่วนรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของจันทิรา เลื่อนราม (2537 : 84) ซึ่งศึกษาปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสงขลา พบว่าครูที่จบสาขาวิชาเอกต่างกัน มีปัญหาการสอนภาษาไทยด้านต่าง ๆ 4 ด้านไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของมะลิ ทิพย์ดนตรี (2537 : 144) ที่ศึกษาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี พบว่าครูที่จบวิชาเอกต่างกันมีระดับการปฏิบัติและความคิดเห็นต่อการปฏิบัติการใช้หลักสูตรโดยรวมไม่แตกต่างกัน

4. สมมติฐานข้อที่ 3 ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผ่านและไม่ผ่านการอบรมการสอนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษา มีปัญหาการสอนด้านต่าง ๆ 7 ด้านแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดยะลาที่ผ่านและไม่ผ่านการอบรมการสอนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษา มีปัญหาในการสอนภาษาไทยไม่แตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำคู่มือการสอนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาเพื่อเป็นแนวทางให้แก่ครู โดยกำหนดรายละเอียดทุกขั้นตอน ได้แก่ จุดประสงค์ของแต่ละบทเรียน เนื้อหาแต่ละบทเรียน แนวการสอน ขั้นตอนการจัดกิจกรรมในแต่ละทักษะ กิจกรรมเสริม การใช้สื่อ การวัดผลประเมินผล และการสอนซ่อมเสริม ทำให้ครูที่ไม่ผ่านการอบรมการสอนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษามาก่อน สามารถศึกษาจากคู่มือครูได้ด้วยตนเอง อีกประการหนึ่งจากการที่ครูได้รับการนิเทศก์ช่วยทำให้ครูได้รับคำแนะนำช่วยเหลือ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน จึงมีปัญหาในการสอนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุรินทร์ ศรีศิริ (2515 : 3-9) ที่กล่าวว่า ผู้ที่จะประกอบอาชีพครูหรือผู้ที่เป็นครูต้องทำตัวเป็นพหูสูต เพื่อทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก รักการอ่าน การศึกษาค้นคว้า ปรับปรุงตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ ทำการสอนได้ดี สอนตามหลักสูตรได้ และมีความรู้ในเรื่องที่สอนเป็นอย่างดี จึงทำให้มีปัญหาการเรียนการสอนไม่แตกต่างไปจากครูที่ผ่านการอบรม และเฉลิมพล สัตถาภรณ์ (2521 : 2) กล่าวว่า การเรียนรู้ อาจเกิดขึ้นได้ 2 ทาง กล่าวคือ การเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานในแต่ละวัน โดยการสังเกต คิดพิจารณา และอีกทางหนึ่ง คือ การเรียนรู้บางสิ่งบางอย่างได้ด้วยการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า ครูผู้สอนถึงแม้ไม่ได้ผ่านการฝึกอบรมมาก็ตาม สามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และประสบการณ์ด้วยตนเองอยู่ตลอดเวลา

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของณรงค์กร ชานาญเวช (2536 : 139) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตการศึกษา 2 พบว่าครูที่ผ่านการอบรมและไม่ผ่านการอบรม มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของเกตุมณี มากมี (2527 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาเรื่องการสอนของครูสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ที่ได้รับการฝึกอบรมจากโครงการฝึกอบรมครูประจำการในการสอนสอดแทรกจริยธรรม ตามหลักสูตรประถมศึกษา พบว่าพฤติกรรมการสอนของครูก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรมแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการทาวิจัย เรื่องปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดยะลา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งเป็นประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา ควรมีนโยบายและกระตุ้นให้ครูผู้สอนตระหนักถึงการพัฒนาตนเอง ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอยู่เสมอ

1.2 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา ควรมีนโยบายให้ครูผู้สอนมีการเตรียมการสอนและเขียนแผนการสอนล่วงหน้าก่อนสอนทุกครั้งอย่างต่อเนื่อง

1.3 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา ควรมีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมให้โรงเรียนมีการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างจริงจัง

1.4 ศึกษาวิเคราะห์ทั้งระดับจังหวัดและอำเภอ ควรนิเทศติดตามผลให้ความช่วยเหลือในโรงเรียนที่ขาดแคลนครูผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชา เอกภาษาไทย เป็นกรณีพิเศษ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทาวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เมื่อมีการใช้หลักสูตรภาษาไทยระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ครบทุกชั้น

2.2 ควรศึกษาปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือชั้นอื่น โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ

2.3 ควรศึกษาพฤติกรรมการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือชั้นอื่น ๆ